

Ocenjevalna lestvica na Univerzi v Mariboru

Univerza v Mariboru je predlog enotne ocenjevalne lestvice na Univerzi v Mariboru sprejela na 35. redni seji Senata UM dne 21. 10. 2014.

Izhodišča za pripravo ocenjevalne lestvice

Vrednotenje in ocenjevanje dosežkov ima tri temeljne naloge:

- Indikativna: rezultati preverjanja in dosežena ocena naj bi izkazovali količino in kakovost študentovih znanj.
- Formativna: rezultati naj bi bili povratna informacija študentu in učitelju.
- Sumativna: zaključne ocene so zapisane v poročilih o opravljenih obveznostih in v prilogi k diplomi.

Ocena, ki jo pridobi študent, mora izkazovati veljavnost, objektivnost, občutljivost, natančnost ter zanesljivost. Da bi bilo to mogoče, mora nosilec učne enote zagotoviti **poravnavo med cilji učne enote, izvedbo učne enote, načini preverjanja in predvidenimi dosežki študenta.**

Kakovost in količina dosežkov je opredeljena v programih in operacionalizirana v učnih načrtih posameznih učnih enot. Glede na značilnosti učne enote učitelj smiselno upošteva in uporabi predlagane kazalnike v tabeli 1.

1. **Ocenjevalna lestvica je 10-stopenjska.**
2. Ocenjevalna lestvica na dodiplomskem, magistrskem študiju in doktorskem študiju: **odlično (10); prav dobro (9); prav dobro (8); dobro (7); zadostno (6) so pozitivne ocene** in z njihovo pridobitvijo je študentu omogočeno napredovanje po programu in njegov zaključek.
3. **Ocene nezadostno (5-1) so negativne ocene** in študentu ne omogočajo napredovanja po programu ali zaključitev. Za napredovanje po programu jih mora študent nadomestiti s pozitivnimi ocenami.
4. Študentova zaključna ocena je lahko sestavljena iz posameznih delnih ocen, s katerimi študent izkazuje dosežke.

5. Zaključna ocena (ne glede ali je pridobljena kot enkratni dogodek ali je sestavljena), se izračuna na osnovi pretvorbe izkazanih delnih rezultatov v 100 odstotkov.
6. **Priporočene meje za ocene so:** 91 – 100 % = odlično (10); 81 – 90 % = prav dobro (9); 71 – 80 % = prav dobro (8); 61 – 70% = dobro (7); 51 – 60% = zadostno (6); 41 – 50 % = nezadostno (5); 31 – 40 % = nezadostno (4); 21 – 30 % = nezadostno (3); 11 – 20 % = nezadostno (2); 0 – 10 % = nezadostno (1).
7. **V posameznih, naprej definiranih primerih,** ko se delo študenta ne izkazuje kot dosežek in zaradi tega ne vrednoti (pr. prisotnost ali odsotnost na hospitacijah, prisotnost na ekskurzijah ali obiskih inštitucij, prisotnost na dogodkih, opravljena delovna praksa, ipd.), **se dosežek ocenjuje na dvostopenjski lestvici opravl/ni opravl.** Pogoj za napredovanje je opravljena obveznost v skladu s podanimi kriteriji.
8. Končna ocena doktorskega dela je opredeljena v pravilniku o doktorskem študiju.

Tabela 1: Kazalniki dosežkov

Ocenjevalna lestvica	Odlično (10)	Prav dobro (9)	Prav dobro (8)	Dobro (7)	Zadostno (6)	Nezadostno (5-1) ¹
Priporočene meje za ocene	91 – 100 %	81 – 90 %	71 – 80 %	61 – 70%	51 – 60%	0 – 50 %
Študent izkaže	izstopajoče, izjemne dosežke.	zelo kakovostne dosežke.	kakovostne dosežke.	kakovostne dosežke s pomanjkljivostmi.	dosežke na minimalni sprejemljivi ravni.	dosežke pod minimalno sprejemljivo ravno.
Znanje (kognitivna domena, ki vključuje: pomnjenje, razumevanje, uporabo, analizo, sintezo, ovrednotenje ter ustvarjanje)	izstopajoče, izjemno znanje.	zelo kakovostno znanje.	kakovostno znanje.	kakovostno znanje s pomanjkljivostmi.	znanje na minimalni sprejemljivi ravni.	znanje pod minimalno sprejemljivo ravno.
Spretnosti in veščine (vključuje obvladovanje postopkov, ravnanje s sredstvi in orodji)	izstopajoče, izjemno obvladovanje postopkov, sredstev in orodij na ekspertni ravni (učinkovito, le z manjšimi napakami, dela varno z visoko	zelo kakovostno obvladovanje postopkov, sredstev in orodij.	kakovostno obvladovanje postopkov, sredstev in orodij.	kakovostno obvladovanje postopkov, sredstev in orodij s pomanjkljivostmi.	obvladovanje postopkov, sredstev in orodij na minimalni sprejemljivi ravni.	obvladovanje postopkov, sredstev in orodij pod minimalno sprejemljivo ravno.

¹ 41 – 50 % = nezadostno (5); 31 – 40 % = nezadostno (4); 21 – 30 % = nezadostno (3); 11 – 20 % = nezadostno (2); 0 – 10 % = nezadostno (1)

	stopnjo avtomatizma).					
Razreševanje problemov	izstopajoče, izjemno razreševanje problemov v znanih in neznanih okoliščinah.	zelo kakovostno razreševanje problemov v znanih in neznanih okoliščinah.	kakovostno razreševanje problemov v znanih in neznanih okoliščinah.	kakovostno razreševanje problemov v znanih in neznanih okoliščinah s pomanjkljivostmi.	razreševanje problemov na minimalni sprejemljivi ravni.	razreševanje problemov pod minimalno sprejemljivo ravno.
Ustvarjalnost in inovativnost (sposobnost kreiranja in izboljševanje spoznanj, postopkov, rešitev in izdelkov).	izstopajoče, izjemno ustvarjanje in izboljševanje spoznanj, postopkov, rešitev in izdelkov.	zelo kakovostno ustvarjanje in izboljševanje spoznanj, postopkov, rešitev in izdelkov.	kakovostno ustvarjanje in izboljševanje spoznanj, postopkov, rešitev in izdelkov.	kakovostno ustvarjanje in izboljševanje spoznanj, postopkov, rešitev in izdelkov s pomanjkljivostmi.	ustvarjanje in izboljševanje spoznanj, postopkov, rešitev in izdelkov na minimalni sprejemljivi ravni.	ustvarjanje in izboljševanje spoznanj, postopkov, rešitev in izdelkov pod minimalno sprejemljivo ravno.
Iniciativnost in podjetnost (sposobnost dajanja in izpeljave pobud)	izstopajočo izjemno iniciativnost in podjetnost.	visoko stopnjo iniciativnosti in podjetnosti.	iniciativnost in podjetnost nad sprejemljivo ravno.	iniciativnost in podjetnost na sprejemljivi ravni.	iniciativnost in podjetnost na minimalni sprejemljivi ravni.	iniciativnost in podjetnost pod minimalno sprejemljivo ravno.
Transfer znanj (sposobnost prenosa znanj v nove okoliščine.)	izstopajoč, izjemen prenos znanj.	zelo kakovosten prenos znanj.	kakovosten prenos znanj.	kakovosten prenos znanj s pomanjkljivostmi.	prenos znanj na minimalni sprejemljivi ravni.	prenos znanj pod minimalno sprejemljivo ravno.
Kritično mišljenje	izstopajoče, izjemno kritično mišljenje.	zelo kakovostno kritično mišljenje.	kakovostno kritično mišljenje.	kakovostno kritično mišljenje s pomanjkljivostmi.	kritično mišljenje na minimalni sprejemljivi ravni.	kritično mišljenje pod minimalno sprejemljivo ravno.

						sprejemljivo ravno.
Samostojnost (stopnja potrebne pomoči)	izstopajočo, izjemno samostojnost.	samostojnost z minimalno dodatno pomočjo.	samostojnost z dodatno pomočjo.	samostojnost z veliko dodatne pomoči.	samostojnost na minimalni sprejemljivi ravni.	samostojnost pod minimalno sprejemljivo ravno.
Refleksija (sposobnost kritičnega ovrednotenja lastnega in tujega dela)	izstopajočo, izjemno refleksijo.	zelo kakovostno refleksijo.	kakovostno refleksijo.	kakovostno refleksijo s pomanjkljivostmi.	refleksijo na minimalni sprejemljivi ravni.	refleksijo pod minimalno sprejemljivo ravno.
Odnosi (do učne enote, do dela, do objektov, organizmov, sodelavcev, etičnih kodeksov strok, ipd.)	izstopajoč izjemen odnos do ...	zelo kakovosten odnos do...	kakovostni odnos do...	kakovostni odnos s pomanjkljivostmi do...	odnos do ... na minimalni sprejemljivi ravni.	odnos do ... pod minimalno sprejemljivo ravno.
Razreševanje problemov	izstopajoče, izjemno razreševanje problemov.	zelo kakovostno razreševanje problemov.	kakovostno razreševanje problemov.	kakovostno razreševanje problemov s pomanjkljivostmi.	razreševanje problemov na minimalni sprejemljivi ravni.	razreševanje problemov pod minimalno sprejemljivo ravno.
Komunikacija (sposobnost ustnega in pisnega sporočanja)	brezhibno sporočanje.	zelo kakovostno sporočanje.	kakovostno sporočanje.	kakovostno sporočanje s pomanjkljivostmi.	sporočanje na minimalni sprejemljivi ravni.	sporočanje pod minimalno sprejemljivo ravno.
Opravljanje nalog v skupini	izstopajoče, izjemno opravljanje nalog v skupini.	zelo kakovostno opravljanje nalog v skupini.	kakovostno opravljanje nalog v skupini.	kakovostno opravljanje nalog v skupini s pomanjkljivostmi.	opravljanje nalog v skupini na minimalni sprejemljivi ravni.	opravljanje nalog v skupini pod minimalno sprejemljivo ravno.

Op. Vsi izrazi so zapisani v moški obliki, veljajo pa enako za oba spola.

Slovar

Cilji: so jasen in nedvoumen učiteljev zapis namenov, vsebin in učinkov študija.

Dosežek (učni izid): izkazuje ga študent, ga je mogoče ovrednotiti in v skladu s kriteriji pretvoriti v oceno. (Sinonim = učni izid)

Kazalniki dosežkov: Po opravljenih obveznostih učne enote študent izkazuje dosežke z učno enoto predvidenih kazalnikov:

- **Znanje** (kognitivna domena, ki vključuje: pomnjenje, razumevanje, uporabo, analizo, sintezo, ovrednotenje ter ustvarjanje)
- **Spretnosti in veščine** (vključuje obvladovanje postopkov, ravnanje s sredstvi in orodji)
- **Razreševanje problemov**
- **Ustvarjalnost in inovativnost** (sposobnost kreiranja in izboljševanje spoznanj, postopkov, rešitev in izdelkov).
- **Iniciativnost in podjetnost** (sposobnost dajanja in izpeljave pobud)
- **Transfer znanj** (sposobnost prenosa znanj v nove okoliščine.)
- **Kritično mišljenje**
- **Samostojnost** (stopnja potrebne pomoči)
- **Refleksija** (sposobnost kritičnega ovrednotenja lastnega in tujega dela)
- **Odnosi** (do učne enote, do dela, do objektov, organizmov, sodelavcev, etičnih kodeksov strok, ipd.)
- **Razreševanje problemov**
- **Komunikacija** (sposobnost ustnega in pisnega sporočanja)
- **Opravljanje nalog v skupini**

Učni izid = dosežek

Znanja (kompetence): termin opredeljujemo kot sposobnost pridobivanja povezovanja in uporabe znanja, spretnosti (veščin) in odnosov v danem kontekstu.

Znanje: v kontekstu dokumenta ni mišljeno le kot sposobnost reprodukcije naučenega (Bloomova taksonomija) temveč kot sposobnost pomnjenja, razumevanja, uporabe, analize, sinteze, ovrednotenja ter ustvarjanja. Na tej osnovi je zasnovano njegovo preoblikovanje, uporaba, ustvarjanje in posredovanje.

Priloga: Kazalniki za tvorbo ocene pri samostojnih izdelkih (seminarjih) – primer

	Vprašanje /Naslov teme	Načrtovanje	Izvedba	Rezultati	Ovrednotenje	Predstavitev – ustna	Predstavitev – pisna
3 točke	Samostojen predlog.	Samostojen načrt dela.	Delo opravi samostojno.	Predložen izdelek skoraj brez napak.	Kvalitetno ovrednoten problem, lastni utemeljeni zaključki.	Brezhibna predstavitev (govori brez uporabe teksta in se ob tem ne moti).	Predložen izdelek skoraj brez napak (besedilo razdeljeno v odstavke in poglavja, ki so ustrezno naslovljena; poglavja so ustrezno dolga in si sledijo v smiselnem vrstnem redu; v tekstu so le posamezne napake).
2 točki	Samostojen predlog potreben manjših dopolnitev.	Samostojen načrt potreben manjših dopolnitev.	Potrebuje le manjšo pomoč.	Predložen izdelek z manjšimi napakami.	Kvalitetno ovrednoten problem.	a) Govori brez uporabe teksta, pri tem se moti. b) Predstavlja ob uporabi teksta in se pri tem ne moti.	Predložen izdelek z manjšimi napakami (besedilo razdeljeno v odstavke; dolžina posameznega odseka ne ustreza pomenu;

							v tekstu je malo jezikovnih napak).
1 točka	Samostojen predlog potreben večjih dopolnitev.	Samostojen načrt potreben velikih dopolnitev.	Potrebuje veliko pomoči.	Predloženi izdelek z večjimi napakami.	Le splošne ugotovitve.	Tekst bere.	Predloženi izdelek z večjimi napakami (besedilo ni členjeno v odstavke ali je vrstni red odstavkov bolj ali manj naključen; v tekstu je več jezikovnih / pravopisnih napak).
0 točk	Učiteljev predlog.	Načrt sestavi učitelj.	Delo opravijo drugi.	Izdelka ni ali je nerelevanten, predloži tuj izdelek (plagiat).	Zgrešeno ali manjka.	Predstavitve ni napravil.	Izdelka ni ali je nerelevanten.